

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANV VI : NÚM. 109

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 2 Maig de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

UNES NOCES DE PLATA

Avui es compleixen vinticinco anys de la fundació del Círcol d'obriers catòlics, d'Inca. La primera acta estesa an els seus llibres porta la fetxa de dos de maig de 1900.

Després de molts de treballs preparatoris se tengué una reunió en la sacristia de Sant Francesc, composta casi tota d'obriers i pagesos, a on se constituí per aclamació la Junta Directiva i es comprometeren tots a pagar desde aquell dia les quotes mensuals, encara que no tenguessen casa i faltassin alguns tràmits, quedant aixís de fet fundada la societat.

L'acta d'aquella reunió fonc aixecat per l'intel·ligent Professor don Miquel Rintort, al cel sia, per a qui molts dels que nos lletgiran guarden grata recordança. Amb la lectura de tal document se veuen grans entusiasmes i grans projectes dels reunits. Tot un programa d'educació social-religiós i d'economia. Escoles, biblioteques, conferències, caixes de socors i estalviaments per orientar la qüestió obrera, jocs honests, i fins an el reglament s'hi apuntava la creació d'un orfeó, el que avui està donant molta glòria a la societat que l'ha engendrat.

No totes aquestes plasmacions s'han desplagades en la força i empenta que desitjaven i li volien donar els seus iniciadors; però quelcom s'ha fet que està en la consciència de tots i que en les nostres colum-

nes no és lloc de fer-ne historial. Si e-hu trèim a relluir, és per la transcendència benefactora que la missió del Círcol té damunt el poble, damunt aquesta ciutat dels nostres amors, que voldríem que fos la més culta, la més ciutadana i cristiana del món.

Ja'n són passats vinticinco anys. Com passa el temps! Mes la vida dels pobles ha donat un tomb tant gros que sembla que ha mediat un sigle per la rapidesa que corren les idees i costums, que s'encalsen desorientadament dins l'estat actual del món. Per això com més va, més necessari és la gestió de les tasques del Círcol catòlic. L'indiferentisme i la distracció fa que molta gent no s'acosti a la esglèsia, i l'apostolat seglar en la premsa, en les associacions i centres catòlics, són un gran factor i una gran avansada de l'esperit religiós dins el poble.

Ja ha passat un quart de sigle!

Molts que assistiren en aquella reunió, que sentien bollir dins son cervell ideals de restauració, ja son morts. Dels vells sols queda qualche testa venerable, com l'amon Bartomeu Fiol, que'n fonc son primer vis-president i en regentà la presidència altres vegades. L'obra, emperò, queda en peu amb la vera afirmació dels seus primers intents. Tots els inquers, qui nos sentim amb vocació per treballar socialment, devem ajudar a la tasca d'aquesta institució.

Inca, 2 de maig de 1925. DANIEL.

FENT GAMBA

(IMPRESSIÓ DE MARINA)

Guaita alegre l'estelada
dins la foscor de la nit:
per la mar emmirallada
va la nau, seguit, seguit.

Va just ran de la vorera;
du's gànguil fermat darrera,
i a proa un llum reverbera
des-i-ara, esblancait.

Replega tan sols la vela
qualque ratxa d'embatol;
rema, deixant llarga estela,
el bon mariner tot sol.

I canta, mentres s'afana,
una cançó que, llunyana,
se perd damunt la mar plana,
de la barqueta braçol

Los penyals de la ribera
semblen dormits vells-marins,
amb la coua a la vorera
i el cap redó mar endins.

Ja surt la lluna callada,
i encara poc enlairada
n'ès com a llàntia penjada
i gornida de rubins.

De llum clara, dins les ones,
forma una retxa brillant;
la del llum que brilla a estones
dins la barca, no ho ès tant.

I l'estelada garrida
poc-a-poc, s'ès espargida,
de brilar empegada,
devora l'astre gegant.

Tresca, quan la nau camina
el gànguil pel fons del mar,
i junt amb gamba opalina
corns i crancs sol replegar.

I així el pescador espera
que l'auga dematínera
dins l'horitzó riolera
torn altre volta a guaitar

Tot-solet en aquest'hora
fiant-se del vent suau

el pescador se fa enfora
que enfora pescar li plau.

I al que la barqueta afina
li apar la vela llatina
una cenrosa gavina
gaudint dins l'abisme blau,

JOSEP M.ª TOUS I MAROTO.**LA NOSTRA LLENGUA**

Es la que fou un temps la més culta i celebrada; que ja nou segles ha, narrava els dols i els conorts de Boeci; té poemes heroics, romancescs i històrics que competeixen amb els millors de l'Edat mitjana; que usava Guillem d'Aquitània quan li prenia *talent de cantar*; que escoltaren i aplaudiren no sols les corts de Provença i Aragó, sinó les de Castella, Anglaterra i Itàlia; que fou conreuada pel Petrarca; llengua materna dels reis aragonesos; en què s'escrigueren primitius mapes cosmogràfics; que posseix una rica poesia popular.

Es la que parlaven el venerable Lull, gran home de lletres i d'acció; Arnau de Vilanova, el primer físic de son temps; l'insigne orador Sant Vicens Ferrer; Ausies Marc, poeta de cor i de seny; y els demés autors del Cançoner que guarda París com única joia...; llengua, finalment, que de cap manera ens devem avergonyir que sia la dels nostres avis, la de nostres mares, la de nostra infantesa.

MANUEL MILÁ I FONTANALS.

Centenari de Marian Aguiló

Cumplint se el proper dia 16 de maig el centenari de la data memorable en que nasqué el patriarca de les nostres lletres, En Marià Aguiló, la «Associació per la cultura de Mallorca» per commemorar tant gloriós acontexament ha acordat posar una làpida, costejada per subscripció popular, a la façana de la casa a on ell va neixer (C. de les Monjes, 10 de Ciutat) i dedicar-li una sessió necrològica en la que hi pendran part les figures més prestigioses de les lletres pàtries.

Els donatius per l'homenatge s'han d'enviar a les Redaccions dels diaris de Palma

o a «Comercial Isleña» (P. de Cort) i les adhessions, a la Secretaria de l'esmentada «Associació» (Socós 62) També admetran ambdues coses an aquesta Redacció de *Ca-Nostra*.

An el número 106 de CA-NOSTRA publicàrem la lletra de la «Canço del Solvejg», que per haver-la copiada d'un manuscrit incomplet sortí amb dues estrofes de manco. Ademés, amb el nom del autor equivocat. Per corretgir-ho tot la reproduïm de nou.

LA CANSÓ DEL SOLVEJG

I

La nit és molt freda,
l'hivern es molt crúu,
el cel llagrimetja
ni un estel rellúu.

II

La mare a la cambra
serva l'infantó
i perque no plori
li cania una cansó.

III

No ploris, no ploris,
fillet del meu cor,
que en son pit la mare
aixuga el teu plor.

IV

El vent siula fora.
Cau freda la neu.
L'infantó somnia.
No es sent ni una veu.

† MIQUEL LOPEZ.

JOCs FLORALS DE MALLORCA

Hem rebut el cartell dels Jocs Florals que l'«Associació per la cultura de Mallorca» organitza baix el patronatge de l'Excm. Ajuntament de Ciutat.

Es celebrarà la poètica Festa el primer de Joriol que cau al dia 5, enguany.

S'ofereixen: l'*Englantina d'or* a la millor poesia d'esperit patriòtic, la *Viola d'or i argent* a la millor religiosa o moral i la *Flor natural* se

adjudicarà a la millor poesia de tema que es deixa al bon gust i franc arbitre dels autors.

En premis extraordinaris se ofereixen:

Una copa artística a la millor composició en prosa, de caràcter literari.

250 pessetes al millor treball sobre: *L'influència de Marià Agulló en la nostra renaixença literària*.

150 pessetes al millor conte per infants.

150 pessetes al millor treball, prosa o vers, que canti les bel·leses o un fet històric de la Ciutat de Mallorca.

Ademés s'otorgaran tots els Premis que sien menester per recompensar degudament les composicions del concurs que en sien merexedores, com també els Accèsits i Mencions honorífiques que judiquin ben merescuts.

Tots els treballs, amb lletra clara i llegidora, s'han de remetre al carrer dels Socors, 62, (Ciutat de Mallorca) i a nom del Secretari d'aquesta «Associació», abans del migdia del del 15 de Juny d'enguany, juntament amb un plec clos que contengui el nom de l'autor i dugui damunt escrits el títol i lema de la composició.

Cronica d'Inca

Dia 12. — Surt el primer número del «Bolleí Dominical de la Parroquia d'Inca» segons estava anunciat.

Dia 13.—La Comunitat parroquial puja en processó a l'església de les Monjes tancades per celebrar-hi la festa del ramell. El coremer, Mossèn Montserrat Rosselló, hi fa el darrer sermó de la corema, despedint-se del poble inquer amb l'entrega del ramell espiritual. Deu li pag les bones lliçons que nos ha dades.

Dia 14.—Se fa, solemnement, els combrégas dels malalts en compliment del precepte pasqual en número de corantados.

—Un nin i una nina d'uns set anys venen a comprar a nostre establiment postals de *botxo*, que no tenim.

Pobres infants! Altres sentiments els hauria d'inspirar les coses que'ls rodetjen.

Dia 19.—An el Puig d'Inca, es fa la festa del Pancaritat. Al matí hi hagut a l'Oratori festa religiosa amb l'assistència d'una representació de l'Ajuntament, presidida pel Tinent, don Miquel Mir. Ha predicat Mn. Miquel Fuster.

Fonc immens el concurs de pancaritis-tes que feien ses gambades per aquella altura de supremes visions, preparant el seu dinaret amb pau i companyia.

Enguany, com antany, s'ha sentit la veu insistent dels bons inquers, que dèia, quant vendràn els ermitants?

Dia 26.—Mossèn Francesc Garau en el Círcol d'obriers catòlics dóna una conferència sobre Lourdes, il·lustrada amb 47 projeccions de vistes d'allà.

Descriu i mostra l'estat primitiu d'aquell poblet dels Pirineus, les aparicions de la Verge blanca a la innocent Bernadeta, les edificacions de les basíliques i monuments, el culte i les processons que hi fan els pelegrins, els hospitals, curacions i oficines de comprovacions de miracles; amb una paraula, tot el procés i l'història de Lourdes, resultant una conferència força interessant que feia entrar en ganes de prendre els atapins i partir cap a la terra dels miracles.

Malgrat les ventades ferestes que feia aquell vespre, la concurrència va esser nombrosa, i va aplaudir llargament el conferenciant al finalitzar son interessant treball.

—Tots els dies festius a les dues i mitja del capvespre en el Club Central hi ha concert per un trí compost dels intel·ligents músics senyors Vicens, Albaladejo i Vich.

Dia 30.—Nostro bon amic don Elias Bellés, suboficial, destinat a Africa, vengué a passar les festes amb sa família i avui s'en és tornat a son regiment.

Deu continuu guardant lo de perill, com ja e-hu ha fet en dies de terribles combats en la guerra del moro.

—Els primers dies d'aquesta setmana han sortit de la Parròquia els soldats d'aquesta guarnició.

Vida Municipal

Contes pagats.—Havent-se aprovat p'el Sr. Delegat d'Hizenda el pressupost extraordinari de liquidació fet per l'Ajuntament d'Inca, durant les darreres setmanes, s'han satisfet els contes procedents d'ecersicis anteriors, com són els referents a les festes de l'any 1923, i a les obres del balcó de la Sala, que no se pogueren pagar per falta de consignació.

Avui nostro Ajuntament no te atrasos, doncs

paga corrent a corporacions i particulars.

Obres.—Fa uns tres mesos que la brigada municipal fou dividida en dues: una qui bax la inspecció del regidor D. Jaume Estrany s'encarregà de la recomposició dels carrers, un'altre a les ordres del concejal D. Joan Ramis per l'arreglo dels camins vesinals.

Les dues brigades han trebat sens interrupció poguent-se veure que la major part de carrers i camins són estat objecte d'important reparació, puis son pis era dolent del tot.

Hem notat una innovació que és digne d'elogi. En l'afirmat dels carrers se posa grava en lloc de terra per lligar l'esquerda. Així se conseguirà minvar el fang.

Nova il·luminació.—La Comissió Permanent del Consistòri a acceptat la proposta de la Comissió d'Alumbrat referent a l'il·luminació del carré de Sansellas, desde l'hort de les Politxones fins an el Cementeri i ha convengut l'instal·lació de la matxa ab la "Propagadora Balear de Alumbrado..."

Els qui hajen passat per dit camí, hauràn vist que els treballs han comensat, posant-se els pals corresponents.

Casa esbucada.—Podem dir que ja hi està la casa comprada per l'Ajuntament, ab el fi d'axamplar el carrer i carretera de Sineu, puis, l'altre dia vérem que s'havia tomat fin a l'altari del primer pis.

Les obras continuen.

La reforma del carrer de la Murta.—Segons noticis, l'arquitecte Sr. Aleña ha acabat les valoracions de les cases que total o parcialment han de ser espropiades per fer l'axamplament del carrer de la Murta, axí com també ha determinat les quotes que, en concepte de beneficis, hauràn de pagar els propietaris de les cases properes a la reforma.

Les referides valoracions i quotes se posaràn de manifest an el públic, ab el corresponent plà, dins breu temps.

Instància.—L'Ajuntament ha acordat dirigir una instància an el Directòri militar, interesant el retorn a Mallorca dels batallons expedicionaris d'Inca i de Palma, tota vegada que són forses regionals i que la lluita an el Marroc de cada dia và minvant.

Un bon periòdic és una missió perpètua a una Parròquia.—Lleó XIII.

Amb censura eclesiàstica. Zip. Durán.-Inca.